

Oplegnotitie bestuur

AGENDAPUNT 2023-12-06

AB 331

Voorstel voor de vergadering van:	Algemeen bestuur
Datum vergadering:	6 december 2023
Onderwerp:	Ontwerp wijzigingen gemeenschappelijke regeling GGDrU
Portefeuillehouder:	Liesa van Aalst
Indiener:	Nicolette Rigter
Bijlagen:	A) Samenvatting uitkomsten enquête B) Ontwerp Wijzigingsbesluit GR-GGDrU C) Concept Brief colleges

---

Gevraagd besluit

Het algemeen bestuur van de GGDrU besluit:

- In te stemmen met het ontwerp wijzigingsbesluit als gevolg van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR);
- Dit ontwerp wijzigingsbesluit via de colleges met bijgaande concept brief colleges Wgr aan de raden voor zienswijzen toe te zenden.

Toelichting

Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doel de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regelingen te versterken. Door de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen is een wijziging van een aantal onderdelen van de GR-GGDrU noodzakelijk.

Voor een deel van de wijzigingen die zijn ingegaan op 1 juli 2022 is het niet noodzakelijk de GR aan te passen, een ander deel van de wijzigingen vraagt wél om een wijziging van de GR maar zijn meer technisch van aard, en een laatste deel van de wijzigingen zijn ter overweging.

De technische wijzigingen van de GR gaan over:

1. Treffen en wijzigen van de regeling en toe- en uittreden: Bij het treffen, wijzigen en het toe- en uittreden van de gemeenschappelijke regeling moet vóór de vaststelling met toestemming van de raden ook een ontwerp van de regeling, of de wijziging daarvan, voor zienswijzen aan de raden worden toegezonden, met een reactietermijn van 8 weken. Toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang; deze toestemming blijft ongewijzigd nodig na de zienswijzenronde.

2. Begrotingscyclus: In de wet worden de termijnen/data op het gebied van zienswijzeprocedure en begrotings- en jaarrekeningcycli gewijzigd. De deadline voor indienen van de begroting verschuift van 1 augustus naar 15 september; van de kaders en de jaarrekening van 15 april naar 30 april; en van de ontwerpbegroting van 8 weken naar 12 weken voordat die aan het bestuur wordt aangeboden/vastgesteld. Op zienswijzen hierover moet schriftelijk en gemotiveerd gereageerd worden door het dagelijks bestuur voor vaststelling in het algemeen bestuur. In de praktijk betekent dit geen tot weinig verandering voor de werkwijze van GGDrU omdat we al ruimere termijnen in de begrotingscyclus hanteerden dan wettelijk waren en zijn voorgeschreven. Uitgangspunt voor de P&C-cyclus is om minimaal de wettelijke termijnen te hanteren en daarbij te zorgen voor haalbare deadlines voor zowel bestuur, de gemeenteraden als de werkorganisatie.

3. Regionale adviescommissie: een nieuw instrument dat gemeenteraden in kunnen zetten is de zogenaamde regionale adviescommissie. Voor dit instrument is geen wijziging van de GR noodzakelijk, nu artikel 24a van de Wgr de instelling altijd mogelijk maakt. Dit laat onverlet dat hierbij behorende kosten nog niet zijn opgenomen in de begroting van de GR.

De wijzigingen die een afweging vergen gaan over:

GGD regio Utrecht is een verplichte regeling waarbij bij of krachtens andere wetten, waaronder de Wet publieke gezondheid, ook taken en bevoegdheden zijn bepaald en inrichtingseisen zijn gesteld. De wijziging van de Wgr geeft daarnaast aanleiding te spreken over een aantal wijzigingen die een afweging vergen en daarmee wel of niet in de GR-GGDrU moeten worden verwerkt.

1. Zienswijzen: dit instrument gaat niet om zienswijzen op de ontwerpbegroting maar om zienswijzen op andere besluiten van het bestuur. In de praktijk van de GR-GGDrU wordt aanvullend de kaderbrief in het kader van de planning- en control-cyclus al voor zienswijzen aangeboden.

2. Evaluatie: een ander instrument dat wordt geïntroduceerd is dat van de evaluatie van de regeling.

3. Burgerparticipatie: in de wet is bepaald dat voorzien moet worden in afspraken omtrent de wijze waarop ingezetenen en belanghebbenden betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.

4. Actieve informatieplicht: het bestuur geeft de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken. In de praktijk van de GR-GGDrU wordt hier invulling aan gegeven door de raden actief over alle P&C producten te informeren. **Daarnaast stuurt GGDrU op inhoudelijke thema's, mede op verzoek van het AB, met regelmaat raadsinformatiebrieven. Tevens sluiten medewerkers van GGDrU op verzoek aan bij raads- en commissieavonden om met raadsleden in gesprek te gaan en informatie te delen.**

Gezamenlijke uitgangspunten (grote) GR'en regio Utrecht

In het kader van de wetswijziging heeft overleg plaatsgevonden met de directeuren van de vijf grote vrijwillige en verplichte gemeenschappelijke regelingen binnen de regio Utrecht. Dit zijn, naast GGDrU, de VRU, ODRU, RUD Utrecht en AVU. Daarbij is een aantal gezamenlijke uitgangspunten onderkend, ingegeven vanuit de onderliggende bedoeling van de wetswijziging, waaronder:

- a) Versterking eigenaarschap bestuurder: het eerste aanspreekpunt voor de raad ten aanzien van aangelegenheden van de GR is het eigen AB-lid/ de eigen betreffende portefeuillehouder.
- b) Uniformiteit waar mogelijk: streven naar vergelijkbare invulling en handswijze, voor zover de regelingen vergelijkbaar zijn;

- c) Ieder doet de wijzigingsvoorstellen vanuit de eigenheid en eigen verantwoordelijkheid van de respectievelijke regeling;
- d) Vergroten inhoudelijke betrokkenheid: zo veel mogelijk transparantie ten behoeve van draagvlak bij de raden;
- e) Zo min mogelijk bureaucratisch in de relatie met de raden;
- f) Zo min mogelijk bovenwettelijke bepalingen; als GR'en in de regio streven we naar uniforme uitgangspunten conform de wetwijziging, zonder daar aanvullende bepalingen aan toe te voegen.

Alle GR'en en hun besturen zullen een proces doorlopen om de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen naar hun eigen GR vertalen. Bovengenoemde wijzigingen uit de Wgr en regionale uitgangspunten hebben geleid tot een voorstel uitwerking van de GR-GGDrU, waarop met een enquête een peiling is gehouden onder ambtenaren, bestuurders, griffiers en raden.

Peiling voorstel uitwerking GR-GGDrU

In de zomer van 2023 is, op verzoek van het bestuur van GGDrU, via een enquête een peiling gehouden onder ambtenaren, wethouders en raden van de 26 gemeenten in regio Utrecht. Hierin zijn de voorgestelde wijzigingen in GR-GGDrU voorgelegd op basis van de huidige Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) die 1 juli 2022 van kracht is geworden. De enquête is uitgezet onder bestuurders, ambtenaren, raadsleden en griffiers. Bijna alle gemeenten hebben gereageerd met uitzondering van de gemeenten Bunnik, Eemnes, Woerden en Woudenberg.

Aan de onderdelen 'vergroten van de inhoudelijke betrokkenheid', het 'streven naar uniformiteit waar haalbaar' en het 'bevorderen van burgerparticipatie en inspraakmogelijkheden' gaven respondenten de meeste waarde. Minder waarde kenden de respondenten toe aan de onderdelen het 'versterken van het eigenaarschap van bestuurders' en het 'zienswijzen raden bij bestuursbesluiten'. Het onderdeel 'actieve informatieplicht' sluit de rij van onderdelen waaraan respondenten de meeste waarde hechtten. De samenvatting van de peiling vindt u in de bijlage bij deze oplegnotitie.

Doel van de Wgr

Het uitgangspunt van de Wgr is dat de GR verlengd lokaal bestuur is, waarbij het belangrijk is dat er nauwe banden zijn tussen het samenwerkingsverband en de deelnemers. De Wgr is gewijzigd om de positie van gemeenteraden te versterken op zo'n manier dat de GR de taken ook doelmatig en doeltreffend of efficiënt en effectief kan oppakken. De inzet van extra instrumenten moeten de kaderstellende en controlerende rol van de raad versterken.

Wijzigingsvoorstellen

De regionale uitgangspunten GR'en, de resultaten van de peiling en de zienswijzen op de GR wijziging van de veiligheidsregio Utrecht (VRU) leiden tot het ontwerp wijzigingsbesluit dat nu is bijgevoegd.

Onderstaande tabel geeft weer op welke onderdelen besluitvorming nodig is, welke artikelen het betreft en welk voorstel doen wij daarbij doen.

Wijziging betreft	Huidige regel	Voorstel aanpassing
Treffen en wijzigen van de regeling	Hoofdstuk 5: wijziging, toetreding, uittreding en opheffing	Toe te voegen de stappen waarin het voorstel voor wijziging als volgt gaat: door college aan raad, zienswijzen raad aan college, college aan bestuur

		GR. (bij Artikel 48)
Termijnen P&C cyclus	Artikel 43, lid 7 begroting aan Provincie voor 1 augustus	1 augustus wordt 15 september
	Artikel 44, lid 3 ontwerpbegroting ten minste 8 weken	8 weken wordt 12 weken
	Artikel 25, lid 2 jaarrekening voor 15 april	15 april wordt 30 april
Informatieplicht De raden alle inlichtingen geven die nodig zijn voor de uitoefening van hun taken	Wordt bijvoorbeeld genoemd in: Artikel 9, lid 2 stukken AB ter inzage Artikel 14 verantwoordingsrelaties over het informeren van de raden	Wordt al voldaan in de huidige GR, blijft permanent aandachtspunt
Evaluatiebepaling	Niet aanwezig	Toevoegen (Artikel 52 A)
Voorwaarden uittreden & vermogensgevolgen daarvan	Artikel 50	Generieke invulling van deze bepaling analoog aan die van de GR-VRU
Invloed op besluiten van het bestuur GR: <ul style="list-style-type: none"> • Zienswijzen besluiten AB • Burgerparticipatie 	Bepalingen omtrent besluiten van het bestuur waarover de raden van de gemeenten een zienswijze naar voren kunnen brengen voorafgaand aan het nemen van het besluit (NB geldt niet voor kaderbrief/begroting omdat dat al in de regeling zit)	Geen toevoeging, huidige praktijk in stand laten

Het Ontwerp Wijzigingsbesluit vindt u in de bijlage bij deze oplegnotitie.

Financiën

Kosten voortvloeiend uit het opnemen van de evaluatiebepaling zijn niet opgenomen in de begroting. De kosten voor de evaluatie zullen separaat worden uitgevraagd en vervolgens gedeeld met alle gemeenten.

Kosten die voortvloeien uit aanvullende wensen vanuit de raden zijn ook niet meegenomen in dit voorstel.

Verdere behandeling

- Nadat het algemeen bestuur van **6 december 2023** over het ontwerp wijzigingsbesluit positief heeft besloten, wordt dit naar de raden verstuurd via de colleges.
- De colleges kunnen hun standpunt ten aanzien van de zienswijzen van de raden aan het bestuur van GGDrU kenbaar maken. GGDrU houdt ook hierbij een termijn van 12 weken aan voor de zienswijzen, in afwijking van de wettelijk vastgestelde zienswijze termijn van 8 weken voor deze procedure.
- Vervolgens worden voorstellen voor het algemeen bestuur van **27 maart 2024** voorbereid, waarna het definitieve wijzigingsvoorstel aan de colleges voorgelegd wordt voor zienswijze naar de raden.
- Naar verwachting is de GR-GGDrU **najaar 2024** gewijzigd conform proces (zie onderstaande afbeelding).

Weergave proces wijzigingsbesluit WGR